

Nr 111.

Av herr **Heyman m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid Ultuna och Alnarp.*

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln punkt 69 begärt, att riksdagen till maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid Ultuna och Alnarp måtte anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av kronor 36.000.

Från och med år 1908 har för samma ändamål årligen av riksdagen anvisats anslag, som för år 1922 utgick med 50.900 kronor, för första halvåret 1923 med 25.000 kronor och för budgetåret 1923—1924 med 46.000 kronor.

Det nu äskade beloppet innebär sålunda en avsevärd nedskärning av anslaget till provningssanstalterna. Hur oläglig denna nedskärning än är för verksamhetens bedrivande, kan det föreslagna anslagsbeloppet likafullt medgiva, att verksamheten nödortfelig kan fortgå, därest detsamma användes på ändamålsenligaste sätt. Så blir emellertid icke fallet, därest anslaget disponeras på sätt, som i propositionen föreslås. Styrelsen för maskin- och redskapsprovningssanstalterna, som bär ansvaret för provningarnas bedrivande och som väl torde vara sakkunnig på detta område, har heller icke satts i tillfälle att yttra sig över användningen av de för verksamheten nu äskade medlen, och det är denna styrelses syn på saken, som vi härmed framföra.

Styrelsen framhåller sålunda, att det huvudsakliga arbetet vid provningarna utföres av den fast anställda personalen, särskilt av föreståndaren och de båda överassistenterna, medan provningsnämnderna, som icke kunna lägga hand vid provningsarbetets utförande i detalj, huvudsakligen ha att granska och bedöma det av den fast anställda personalen insamlade provningsmaterialet och det därpå grundade förslaget till provningsredogörelse, innefattande jämväl slutomdömet över det provade föremålet. För närvarande utföres arbetet på tre avdelningar, nämligen två avdelningar för provning av lantbruksmaskiner å Ultuna och å Alnarp samt en avdelning för provning av mejerimaskiner å Alnarp.

Enligt propositionen skulle verksamheten vid lantbruksavdelningen vid Alnarp tillfälligt inställas och en överassistentbefattning samt montörsbefattningen därstädes indragas, varigenom vissa besparingar vinnas, medan å andra sidan medel skulle anvisas för utförande av nödvändiga provningar å egendom i södra Sverige.

Då, enligt vad ovan framhållits, det huvudsakliga arbetet utföres av den fast anställda personalen, kommer den av Kungl. Maj:t ifrågasatta indragningen av en överassistentbefattning och inställande av verksamheten vid Alnarp att i högsta grad rubba provningsanstaltens arbetskapacitet till skada icke blott för jordbruket utan även för den del av industrien, som omfattar tillverkning av lantbruks- och mejerimaskiner och som i de officiella provningarna haft ett gott stöd, då det gällt att hävda den svenska industriens produkter i konkurrensen på den utländska marknaden.

Härtill må framhållas den stora skada, som under flera år skulle drabba provningsanstaltens verksamhet, därest en av de nuvarande för nämnda verksamhet under flerårig tjänstutövning särskilt utbildade överassistenterna skulle avskedas, helst som några med motsvarande utbildning kvalificerade personer med säkerhet icke stå att erhålla, då de statsfinansiella förhållandena åter medgiva verksamhetens utökning till den normala omfattningen.

Genom något annorlunda användning av de äskade medlen torde ovan framhållna olägenheter i väsentlig grad kunna förekommas och provningsanstaltens verksamhet kunna bedrivas efter samma grunder som hittills, om än i minskad omfattning till följd av den av rådande statsfinansiella förhållanden nödvändiggjorda minskningen av anslaget.

Blir provningsarbetet lokaliserat uteslutande till provningsanstalterna, torde väsentliga besparingar kunna göras i resekostnaderna. Med bibehållande av den kvalificerade fast anställda personalen torde medverkan från provningsnämndernas medlemmar kunna inskränkas. Att därjämte en begränsning av medlen för inköp av instrument och inventarier torde utan allt för stor olägenhet för en kortare tid kunna göras, är påtagligt, liksom även att någon inskränkning i den tillfälliga agronomiska och tekniska arbetskraften kan åvägbringas under förutsättning av att den kvalificerade fast anställda personalen bibehålles.

I anslutning till ovanstående anser styrelsen, att anslaget för att bäst främja verksamheten bör fördelas på följande sätt.

Provningsnämnderna	5.000	
Instrument och övriga inventarier	1.000	
Arbete, transporter, analyser m. nr.	3.000	
Diverse utgifter	1.000	10.000
Föreståndarens arvode	7.200	
Överassistentens på lantbruksavdelningarna arvode...	5.200	
Överassistentens på mejeriavdelningen arvode	5.200	
Montörens å Ultuna arvode, förutom fri bostad	2.750	20.350
Den fast anställda personalens resekostnader		2.200
Tryckning av meddelanden		5.000

Skrivhjälp, kontorslokal med eldning och belysning m. m. samt övriga allmänna kostnader	4.950
Tillfällig anställning av teknisk och agronomisk ar- betskraft	1.500
Summa kronor	44.000
Avgå för provningsavgifter m. m.	8.000
Rest kronor	36.000

Frånsett de till avlöningar utgående posterna, enligt ovan tillhopa kronor 20.350, synes frihet böra lämnas styrelsen för provningsanstalterna att inom ramen av tillgängliga medel företaga de jämkningar i de olika utgiftsposterna, som kunna vara ägnade att befrämja anstalternas verksamhet till ernående av bästa möjliga resultat.

Med stöd av vad sålunda anförts, hemställa vi,

att riksdagen till maskin- och redskapsprovningar vid Ul-
tuna och Alnarp ville anvisa det av Kungl. Maj:t begärda an-
slaget 36.000 kronor, dock att samma måtte få användas i
huvudsaklig överensstämmelse med ovan lämnade fördelnings-
grunder.

Stockholm den 21 januari 1924.

Knut Heyman.

Jöns Jönsson.

Nils Ant. Nilsson.

